

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Tijdelijke personeelsuitbreiding Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) voor verlagen doorlooptijd behandelingstermijn Mijn VerbouwPremie tijdens de energiecrisis

Samenvatting

Met voorliggende nota wordt goedkeuring gegeven aan een tijdelijke personeelsuitbreiding met 8 koppen bij het VEKA met een contract van bepaalde duur.

Deze personeelsuitbreiding moet het mogelijk maken om tijdens de huidige energiecrisis de behandelingstermijn van de premie-aanvragen in het kader van de Mijn VerbouwPremie te verminderen van 4 maanden naar 2 maanden.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 20 november 2022 verkregen.

Het begrotingsakkoord werd op 12 december 2022 verkregen.

Het akkoord van de minister van bestuurszaken werd op 12 december 2022 gegeven.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De huidige energiecrisis heeft geleid tot extreem hoge energieprijzen die een grote impact hebben op de betaalbaarheid van de energiefacturen voor de gezinnen. Om deze impact te verlichten, wordt door de Vlaamse Regering ingezet op bijkomende sociale energiemaatregelen en structurele maatregelen zoals de Mijn VerbouwPremie en de Mijn VerbouwLening.

De Vlaamse Regering heeft begin 2022 definitief beslist om vanaf 1 juli 2022 de Vlaamse energie- en woonpremies samen te voegen tot één premie, de Mijn VerbouwPremie. Investeren in de energiezuinigheid van de woning is op lange termijn immers de beste remedie tegen hoge energiefacturen en is een goede klimaatmaatregel.

Mijn VerbouwPremie voorziet hogere premies voor eigenaar-bewoners uit lagere inkomensgroepen die de kwaliteit en energiezuinigheid van hun woning of appartement willen verbeteren. Ook verhuurders van een woning via een sociaal verhuurkantoor komen in aanmerking voor een extra hoge premie.

Mijn Verbouwpremie werkt met drie doelgroepen: twee inkomensafhankelijke doelgroepen voor de lage en middeninkomens en een algemene doelgroep onafhankelijk van het inkomen. Voor de algemene doelgroep wordt gewerkt met forfaitaire premies (bijvoorbeeld voor vloerisolatie 6 euro/m²). Voor de inkomensafhankelijke doelgroepen wordt gewerkt met steunpercentages, zijnde 25% voor de doelgroep met een middeninkomen en 35% voor de doelgroep met de laagste inkomens.

	Doelgroep 1: hoogste inkomens	Doelgroep 2: middelste inkomens	Doelgroep 3: laagste inkomens
Alleenstaande zonder persoon ten laste	(> 46.170 euro)	> 32.980 euro en ≤ 46.170 euro	≤ 32.980 euro
Alleenstaande met persoon ten laste Samenwonenden	(> 65.960 euro)	> 46.170 euro en ≤ 65.960 euro	≤ 46.170 euro
Verhoging per (bijkomende) persoon ten laste	(+ 3.700 euro)	+ 3.700 euro	+ 3.700 euro

Daarnaast wordt gewerkt met volgende categorieën van werken: dak, buitenmuur, ramen en deuren, vloer, binnenrenovatie, elektrische en sanitaire installaties en hernieuwbare energie (warmtepomp, warmtepompboiler, zonneboiler). Om in aanmerking te komen voor Mijn Verbouwpremie moet het pand minstens 15 jaar oud zijn (voor hernieuwbare energiepremies komen ook recentere gebouwen in aanmerking).

Gelet op de energieprijzen die de pan uitswingen alsook de stijging van de materiaalprijzen, onder andere voor isolatiematerialen, werden de steunpercentages voor de 2 inkomensafhankelijke doelgroepen tijdelijk verhoogd voor premie-aanvragen via Mijn VerbouwPremie in 2022 en 2023. Voor doelgroep 2 (eigenaar-bewoners met gemiddeld gezinsinkomen) werd het steunpercentage verhoogd van 25% tot 35% en voor doelgroep 3 (eigenaar-bewoners met laagste gezinsinkomen en SVK-verhuurders) van 35% tot 50%. Er wordt ingeschat dat 50% van het totaal aantal aanvragen wordt toegekend aan deze 2 inkomensafhankelijke doelgroepen.

Daarnaast werd naar aanleiding van de energiecrisis beslist om de inkomensgrenzen voor de eigenaar-bewoners met de laagste inkomens permanent te verhogen met 10%. Dit betekent dat een deel van de eigenaar-bewoners van de middelste inkomensgroep ook in aanmerking zullen komen voor de hogere premies voor de laagste inkomensgroep.

Alle inkomensgrenzen en de verhoging per persoon te laste worden jaarlijks geïndexeerd.

Mijn VerbouwPremie kan via een uniek loket vanaf 1 oktober 2022 worden aangevraagd.

In het besluit van de Vlaamse Regering werd voor de behandeling van een premie-aanvraag een maximale doorlooptijd van 8 maanden vastgelegd. Tegen juni 2024 moet deze wettelijke behandelingstermijn worden ingekort met 2 maanden. Op 7 oktober 2022 heeft de Vlaamse Regering reeds haar goedkeuring gehecht aan een tijdelijke personeelsuitbreiding bij Wonen-Vlaanderen om de behandelingstermijn tegen eind 2023 terug te brengen tot gemiddeld 4 maanden.

Bij de initiële inschatting van de haalbare gemiddelde behandelingstermijn van een premie-aanvraag met het beschikbaar gestelde personeelsbestand, werd uitgegaan van een goed functionerende backoffice en volledig opgeleide dossierbehandelaars vanaf eind oktober. De ontwikkeling van een performante backoffice die toelaat op grote schaal dossiers in behandeling te nemen, heeft ongeveer een maand vertraging opgelopen, wat betekent dat momenteel ieder dossier individueel wordt gecontroleerd op elk aspect waarvoor in principe automatische controles zijn voorzien. De performantie van de backoffice alsook de verdere opleiding van dossierbehandelaars wordt nog dit jaar geoptimaliseerd. Er moet bijgevolg rekening worden gehouden met een grotere opbouw van eind 2022 nog te behandelen dossiers dan initieel ingeschat.

De Vlaamse Regering moet nu ook al het mogelijke doen zodat de woningeigenaars die hebben geïnvesteerd in een lager energiegebruik ook zo spoedig mogelijk de premie kunnen ontvangen waar ze recht op hebben. De doorlooptijd voor de behandeling van de premie-aanvragen moet zo kort mogelijk worden gehouden. We gaan hiervoor uit van een na te streven doorlooptijd van 2 maanden.

Een behandelingstermijn van 2 maanden pas tegen begin 2024 wordt in de huidige context van extreem hoge energieprijzen niet aanvaardbaar bevonden. Om die reden is een voortel uitgewerkt dat uitgaat van een iets grotere stock te behandelen dossiers eind 2022 en bijkomende dossierbehandelaars (8 VTE) om tegen juni 2023 al de behandelingstermijn van een premie-aanvraag terug te brengen tot gemiddeld 2 maanden. Tegen het einde van de legislatuur zou doorlooptijd dan tot een absoluut minimum kunnen worden teruggebracht.

B. SCENARIO'S BEHANDELINGSTERMIJN PREMIE-AANVRAGEN MIJN VERBOUWPREMIE

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

In de nota aan de Vlaamse Regering van 7 september 2021 (1ste principiële goedkeuring BVR Mijn VerbouwPremie) werd opgenomen dat er geen impact is op de bestaande personeelsbezetting: "De dossierbehandeling zal uitgevoerd worden binnen de bestaande personeelsbezetting, zijnde 28 VTE bij Fluvius en 24,6 VTE bij Wonen-Vlaanderen. Deze afspraak zal vastgelegd worden in een samenwerkingsovereenkomst tussen Fluvius, Wonen-Vlaanderen en VEKA".

In de nota aan de Vlaamse Regering werd tevens opgenomen dat eind 2024, na een evaluatie met alle betrokken partijen (Wonen Vlaanderen, VEKA, Fluvius en de bevoegde kabinetten) en mits onderling akkoord, een eventuele bijsturing van deze personeelsbezetting kan worden overwogen.

De wettelijke behandelingstermijn van de dossiers met 8 maanden moet tegen juni 2024 worden ingekort met 2 maanden.¹ Dit is een wettelijke termijn, maar het is uiteraard de bedoeling om zo snel mogelijk dossiers af te handelen.

In de voorliggende nota worden een aantal scenario's uitgewerkt op basis van een aantal aannames teneinde te kunnen beoordelen op welke manier zo snel mogelijk binnen een redelijke termijn een premie-aanvraagdossier Mijn VerbouwPremie kan worden afgehandeld.

INSCHATTING DOORLOOPTIJDEN - AANNAMES

Onderstaande scenario's gaan uit van theoretische berekeningen en niet van de werkelijke situatie. Op basis van een aantal aannames kunnen basisscenario's worden uitgewerkt, maar het is belangrijk om de aannames goed te monitoren en tijdig bij te sturen naar realistischer gebleken parameters, zodat de scenario's kunnen worden geoptimaliseerd.

Voor de voorliggende inschattingen werden de volgende aannames gehanteerd.

- **Instroom:**

De verwachte jaarlijkse instroom van aanvragen zoals opgenomen in nota VR (72.700 aanvragen – 109.000 categorieën) zal toenemen ten opzichte van de oorspronkelijke raming als gevolg van de ondertussen door de Vlaamse Regering goedgekeurde volgende wijzigingen:

- Verhoging premiepercentages in 2022 en 2023.
- Bonus gemeenschappelijke delen appartementen voor eigenaar-bewoners.
- Lancering Mijn VerbouwLening vanaf 1 september 2022.
- Verhoging inkomensgrens DG3.

Daarnaast gaan we uit van een beperkte vertraging in 2022 van ingediende aanvragen omwille van de forse verhoging van de inkomensgrenzen voor aanvragen vanaf 1 januari 2023 o.w.v. indexatie. Het zal voor een groot aantal aanvragers interessanter zijn om hun aanvraag nog even uit te stellen. Dit betekent echter wel dat in 2023 een aanzienlijk aantal aanvragen wordt verwacht.

Er is vertrokken van volgende aanname voor het aantal aanvragen:

- Aanvragen 2022: 46.000 aanvragen – 60.000 categorieën.
- Aanvragen 2023: 115.000 aanvragen – 150.000 categorieën.
- Aanvragen 2024: 96.000 aanvragen – 125.000 categorieën.

- **Productie:**

Verwachte personeelsinzet voor administratieve controles eigenaar-bewoners: 10 VTE.

Verwachte output technische en financiële controles per VTE: 3.000 categorieën per jaar of 250 per maand.

- **Leercurve:**

¹ § 5. De termijn van acht maanden, vermeld in paragraaf 2 en paragraaf 3, derde lid, en de termijn van twaalf maanden, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, worden respectievelijk ingekort tot zes maanden en tien maanden, voor de aanvragen die worden ingediend vanaf 1 juli 2024. (BVR MVP)

De applicatie en de regelgeving is nieuw voor de dossierbehandelaars, waardoor we aan het begin van de leercurve zitten. Het opleidingstraject is reeds gestart in de zomer om tijdig voldoende capaciteit te kunnen voorzien bij de start van de dossierbehandeling eind oktober. In het voorjaar van 2023 zal pas iedereen op kruissnelheid zijn.

De gemiddelde tijd nodig om iemand volledig op te leiden, bedraagt een tweetal maanden.

De kwaliteitscontrole in de beginfase ligt ook nog veel hoger dan in een latere fase. Er wordt niet enkel gestreefd naar een snelle afhandeling, maar ook naar een kwalitatieve behandeling van de dossiers.

- **Personeelscapaciteit:**

Beschikbaar personeel Wonen-Vlaanderen 2022: 25 VTE.

Dit personeelsbestand is geleidelijk aan inzetbaar voor dossierbehandeling Mijn VerbouwPremie. Momenteel is dit personeelsbestand nog nodig voor afhandeling dossierstock renovatiepremie.

Verwachte personeelsinzet voor renovatiepremie: vanaf oktober wordt het personeelsinzet geleidelijk aan afgebouwd, zodat de stock wel binnen de wettelijke behandelingstermijn van 8 maanden wordt beslist. Hiervoor moeten de laatste dossiers uiterlijk eind februari worden beslist. Vanaf maart 2023 wordt er geen VTE-inzet meer verwacht voor dossiers renovatiepremie. Vanaf begin 2023 aangevuld met 10 VTE personeel VMSW (sociale leningen), als gevolg van pensionering wordt een uitstroom verwacht van 5 personeelsleden in 2023. 2023: 30 VTE

In 2024 stromen als gevolg van pensioneringen nog 3 personeelsleden uit. 2024: 27 VTE

Beschikbaar personeel Fluvius 2022: 20 VTE.

Momenteel kampt Fluvius nog met een onderbezetting ten opzichte van initiële afspraak van inzet van 28 VTE. Fluvius heeft wel bevestigd tegen 1 januari 2023 het engagement van 28 VTE te zullen invullen.

De krijtlijnen waarop de dossierbehandeling verder functioneel en organisatorisch wordt uitgewerkt zijn:

- De dossiers van doelgroep 1 (incl. niet-residentieel) worden toegewezen aan Fluvius, aangevuld met alle gele dossiers, en combinaties van geel-groene dossiers.
- De blauwe dossiers, combinaties van blauw-groene dossiers, blauw-groen-gele dossiers en de administratieve controle worden toegewezen aan Wonen-Vlaanderen.
- Het saldo van groene dossiers binnen doelgroep 2 en 3 wordt verdeeld tussen Fluvius en Wonen-Vlaanderen, volgens te bepalen afspraken, maar met als uitgangspunt het streven naar eenzelfde behandelingstermijn voor alle dossiers, ongeacht de doelgroep.

	niet-residentieel	Doelgroep 1	Doelgroep 2	Doelgroep 3
Dakrenovatie				
Buitenschrijnwerk				
Buitenmuur				
Vloeren				
Technische installaties				
Binnenrenovatie				
Gascondensatieketel				
Hernieuwbare energie				

SCENARIO 1

In dit scenario wordt uitgegaan van bovenstaande aannames op vlak van aanvragen, personeelsinzet (huidige voorziene personeelsinzet Fluvius van 20 VTE) en productiviteit.

	2022 (okt-dec)	2023	2024
Gemiddelde VTE-inzet administratieve controles	5	10	10
Gemiddelde VTE-inzet technische en financiële controle	17	40	37
Aanvragen	60.000	150.000	125.000
Beslissingen	12.000	120.000	111.000

De verwachte behandelingstermijn zal in dit scenario vanaf maart 2023 circa 6 maanden bedragen en stelselmatig oplopen naar 10 maanden eind 2024. Bovenop deze behandelingstermijn moet nog de tijd worden gerekend die nodig is om een kwaliteitscontrole uit te voeren en het dossier uit te betalen.

SCENARIO 2

In dit scenario wordt rekening gehouden met:

- de tijdelijke aanwerving van 8 contractuele personeelsleden bij Wonen-Vlaanderen tot eind 2024. De Vlaamse Regering bevestigde deze wervingen op 7 oktober 2022 en verzag de nodige kredieten.
- de inzet van de initieel voorziene personeelscapaciteit bij Fluvius (28 VTE) vanaf 1 januari 2023.

	2022 (okt-dec)	2023	2024
Gemiddelde VTE-inzet administratieve controles	5	10	10
Gemiddelde VTE-inzet technische en financiële controle	17	56	53
Aanvragen	60.000	150.000	125.000
Beslissingen	12.000	164.000	149.000

De verwachte behandelingstermijn zal in dit scenario circa 4 maanden bedragen in april 2023 en zal stelselmatig dalen naar 2 maanden tegen eind 2023, mogelijk terug stijgen door een aanvraagpiek eind 2023 bij het aflopen van de verhoogde premies en in 2024 opnieuw fors dalen tot een minimale behandeltermijn. Bovenop deze behandelingstermijn moet nog de tijd worden gerekend die nodig is om een kwaliteitscontrole uit te voeren en het dossier uit te betalen.

SCENARIO 3

In dit scenario wordt bijkomend gerekend op de inzet van 8 VTE die bij het VEKA worden aangeworven vanaf begin 2023 om de opgelopen achterstand bij de opstart en het versneld inkorten van de doorlooptijd in 2023 te realiseren.

	2022 (nov-dec)	2023	2024
Gemiddelde VTE-inzet administratieve controles	5	10	10
Gemiddelde VTE-inzet technische en financiële controle	17	64	57
Aanvragen	60.000	150.000	125.000
Beslissingen	5.000	188.000	137.000

De verwachte behandelingstermijn zal in dit scenario circa 3 maanden bedragen in april 2023 en zal voor de zomer gedaald zijn naar 2 maanden. Bovenop deze behandelingstermijn moet nog de tijd worden gerekend die nodig is om een kwaliteitscontrole uit te voeren en het dossier uit te betalen.

Conclusie:

Met de reeds goedgekeurde personeelsinzet (extra 8 VTE bij Wonen-Vlaanderen en Fluvius vult de afgesproken personeelsinzet van 28 VTE in), is het met de initieel gehanteerde aannames mogelijk om vanaf april 2023 naar een behandeltermijn van 4 maanden te gaan en tegen eind 2023 naar 2 maanden. In de beginfase zal de kwaliteitscontrole de doorlooptijd nog iets verlengen, maar uiteindelijk zal de doorlooptijd blijven dalen omdat de uitstroom groter zal zijn dan de instroom.

De scenario's gaan uit van een bepaalde instroom van dossiers, maar deze instroom kan lager of hoger uitvallen dan geraamd en ook het volume aan dossiers per doelgroep en per categorie kan anders uitvallen dan geraamd, wat een impact heeft op de doorlooptijden. Ook de productiviteit van een dossierbehandelaar per jaar is een eerste inschatting. Na het doorlopen van het opleidingstraject en het opbouwen van voldoende ervaring moet deze productiviteit worden geëvalueerd.

Op basis van de cijfers van oktober 2022 kan worden besloten dat de prognose voor ingediende dossiers 2022 (45.000 aanvragen voor 60.000 categorieën) nog een zeer goede benadering blijkt. Een belangrijk aandachtspunt blijkt nu al de performantie van het ICT-systeem. Al in de beginfase blijkt dat de ontwikkeling van een performante backoffice niet volgens het best mogelijke scenario verloopt. Er wordt volop ingezet op bugfixing en improvements maar de impact op de dossierbehandeling van een performantere IT-toepassing zal pas vanaf eind 2022 effect hebben. Hierdoor wordt een achterstand opgebouwd in de doorlooptijd van de dossierbehandeling. Deze achterstand kan worden opgevangen door het inzetten van 8 bijkomende dossierbehandelaars zodat kan verzekerd worden dat de behandeltermijnen zo snel mogelijk dalen naar gemiddeld 2 maanden.

In het voorjaar van 2023 zal een eerste evaluatiemoment worden ingepland om bovenstaande aannames te evalueren en de personeelsinzet eventueel nog bij te sturen. Begin 2023 gaat de administratie al meer zicht hebben op de haalbaar gebleken bijstaffing, de effectieve snelheid van dossierbehandeling, het aantal premie-aanvragen en de verdeling van de dossiers over de verschillende categorieën.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

A.1. Impact op de begroting.

Het totaal vereiste weddekrediet voor 4 VTE niveau B (deskundige) en 4 VTE niveau C (medewerker) bedraagt op jaarbasis 420.000 euro (220.000 euro + 200.000 euro). De werkingskosten bedragen 42.000 euro (5250 euro per kop)

Aangezien het een tijdelijke contractuele personeelsuitbreiding betreft tot uiterlijk 31 december 2024, moet geen budget worden voorzien voor (eenmalige) investeringskosten (in principe 3500 euro per kop).

De nodige weddekredieten en werkingsmiddelen voor de voorgestelde personeelsuitbreiding bij het VEKA kunnen worden gecompenseerd op begrotingsartikelen van de begroting Energie (QE0/1QE-E-2-KA/WT en QE0/1QE-E-2-KB/WT).

A.2. Advies Inspectie van Financiën en begrotingsakkoord

Het advies van de Inspectie van Financiën voor voorliggende nota werd bekomen op 20 november 2022. Het gunstig advies is als bijlage 1 toegevoegd.

De doorlooptijden van de dossierbehandeling van de Mijn VerbouwPremie zullen deze legislatuur semesterieel worden geëvalueerd. De evaluaties zullen worden opgenomen in de BBT BU en BBT BO.

Het begrotingsakkoord voor voorliggende nota werd bekomen op 12 december 2022. Dit akkoord is als bijlage 2 toegevoegd.

B. ESR-TOETS

Het voorliggende voorstel van beslissing heeft geen impact op de ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend voorstel van beslissing betreft voor het VEKA een tijdelijke personeelsuitbreiding met 8 VTE. De contracten van bepaalde duur zullen voor eind 2024 aflopen. Vermits voor de koppenbesparingsdoelstelling het personeelsbestand op 1 januari 2025 wordt genomen, heeft het voorstel van beslissing geen impact op deze doelstelling.

Het akkoord van de minister voor bestuurszaken voor voorliggende nota werd bekomen op 12 december 2022. Dit akkoord is als bijlage 3 toegevoegd. In uitvoering van dit akkoord worden in de nota de graden (4 medewerkers en 4 deskundigen) en einddatum van de tewerkstelling (uiterlijk 31 december 2024) opgenomen.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- Personeel: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeel van de lokale besturen.
- Werkingsuitgaven: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de werkingsuitgaven van de lokale besturen.
- Investerings en schulden: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de schuld van de lokale besturen.
- Ontvangsten: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de ontvangsten van de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de goedkeuring van het voorstel van beslissing zullen in het kader van de begrotingsaanpassing 2023 de nodige kredieten worden overgeheveld naar het wedde- en werkingskrediet van het VEKA.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist haar goedkeuring te hechten aan de aanwerving van 8 VTE (4 niveau B deskundigen en 4 niveau C medewerkers) met een contract van bepaalde duur tot uiterlijk 31 december 2024 bij het VEKA.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

1. Het advies van de Inspectie van Financiën d.d. 20 november 2022.
2. Het akkoord van de minister van begroting d.d. 12 december 2022.
3. Het akkoord van de minister van bestuurszaken d.d. 12 december 2022.